

Årlig status på implementering af Arbejds miljøaftalen

Politisk aftale om bedre arbejdsmiljø

Forligskredsen og BEU orienteres årligt om fremdriften

- Med arbejdsmiljøaftalen fra april 2019 er der afsat **ca. 460 mio. kr. frem mod 2022 til en styrket arbejdsmiljøindsats** og ordnede forhold på arbejdsmarkedet.
- Det er aftalt, at der **årligt afholdes et statusmøde med forligspartierne om fremdriften** i initiativerne med den politiske aftale
- Status to år efter aftalen blev vedtaget er, at **implementeringen er langt. Fokus er nu på at få initiativerne videre godt i drift, samt at lære af erfaringerne.**

460 millioner kroner mere til et bedre arbejdsmiljø

- 460 mio. kr. mere til Arbejdstilsynet de kommende tre år
- 100 mio. kr. mere til styrket kontrol med udenlandske virksomheder
- Tilsyn målrettes arbejdspladser, hvor der er størst risiko
- Bøder for at overtræde arbejdsmiljøloven fordobles, hvis det medfører alvorlig personskade
- Klarere regler og bedre redskaber til det psykiske arbejdsmiljø

Status på implementeringen efter to år (I)

Implementeringen af initiativerne med den politiske aftale er langt

Langt de fleste initiativer med den politisk aftale er gennemført

Med implementeringen det seneste år er der bygget videre på resultaterne fra år ét, hvor fundamentet blev lagt til fuld og effektiv implementering af aftalen med bl.a. ændring af arbejdsmiljøloven og udviklingsarbejdet med nye reaktionstyper og tilsynsmetoder.

Implementeret siden sidste årlige status (maj 2020):

- ✓ Ny bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø
- ✓ Videre udvikling og igangsættelse af konkrete indsatser ift. tilsyn og reaktionstyper, fx aftaleforløb, dialog og vejledning, gebyr for skærpet tilsyn og opkvalificering af de tilsynsførende
- ✓ It-understøttelse af de nye tilsynsmetoder og reaktionstyper
- ✓ Arbejdet med arbejdsmiljøovervågning, herunder indsamling af data til ny lønmodtagerundersøgelse
- ✓ Regelforenkling, kommunikation og øvrige indsatser, fx kortlægning af BFA'erne, modernisering af bekendtgørelse om autorisation af arbejdsmiljørådgivere

Status på implementeringen efter to år (II)

Implementeringen af initiativerne med den politiske aftale er langt

Nationale mål

- ✓ De nationale mål for arbejdsmiljø blev fastlagt i trepartsaftalen i december 2020.
- ✓ Arbejdsmiljørådet er sammen med BFA'erne i gang med arbejdet med at fastsætte konkrete branchemål. Arbejdstilsynet og NFA bidrager med viden til arbejdet.

Forskningsstrategi

- ✓ Forskningsstrategi for arbejdsmiljøområdet blev vedtaget i november 2020.
- ✓ Afsnit om nationale mål er tilføjet forskningsstrategien
- ✓ Arbejdet med implementeringen af forskningsstrategien er i gang

Corona påvirker implementeringen

Situationen med coronasmitte i samfundet har påvirket initiativer i den politiske aftale

- Eksempelvis social dumping-indsatsen, AMO-udvalget, brancherettede og koordinerede indsatser
- Situationen med corona har påvirket tilsynsomfanget i de brancherettede indsatser, bl.a. fordi de intensive coronatilsyn, der blev gennemført i efteråret, og de nye coronarelaterede aktiviteter iværksat i 2021 har begrænset muligheden for at gennemføre branchetilsyn i samme periode.
- Forligskredsen har på denne baggrund besluttet, at nogle af de igangværende indsatser forlænges henover efteråret 2021, fremfor at de slutter i juni 2021.
- Arbejdstilsynet gennemfører brancheindsatserne under hensyntagen til sundhedsmyndighedernes anbefalinger.
- For social dumping-indsatsen har der været aflyst tilsyn og fællesaktioner som følge af nedlukningen i foråret 2020, men disse blev genoptaget fra starten af juni 2020. Der er desuden aflyst en enkel regional aktion i efteråret 2020 pga. nedlukningen af 7 kommuner i Nordjylland som følge af COVID-19.

Corona påvirker implementeringen

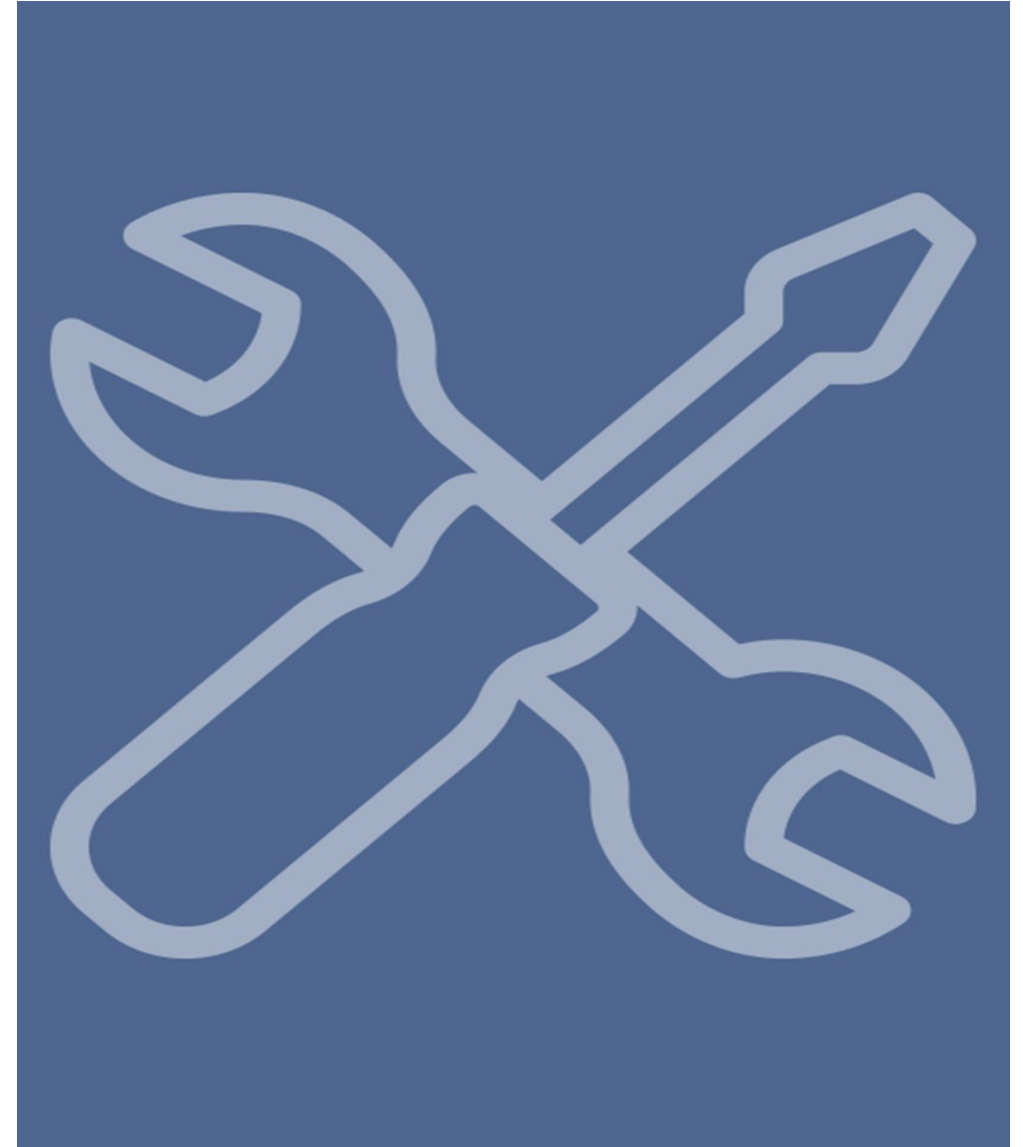
Forskning i kemi

- Coronapandemien har påvirket mulighederne for at gennemføre de påtænkte arbejdspladsmålinger, der er centrale for kemiprogrammet. Flere delprojekter med arbejdspladsmålinger er imidlertid startet op i april 2021.
- De øvrige aktiviteter i kemiprogrammet kører planmæssigt – det gælder fx PhD-projekter om bl.a. brystkræft og kemi samt arbejdet med udvikling af metoder til arbejdspladsmålinger og analyser.
- Udskydelsen af arbejdspladsmålingerne pga. corona har betydet, at ressourcerne har været omprioriteret til andre arbejdsopgaver i kemiprogrammet, der som udgangspunkt ikke kræver tilstedeværelse på arbejdspladser.
- Det forventes - hvis corona-situationen tillader det - at de planlagte arbejdspladsmålinger bliver gennemført. Der forventes dog en forsinkelse, så kemiprogrammet forventeligt afsluttes i løbet af 2023.

Nye tilsynsmetoder og reaktionstyper siden sidst

Fire initiativer der giver nye værktøjer:

- Kompetencepåbud trådt i kraft 1. april 2021
- Mulighed for aftaler om forbedring af arbejdsmiljøet trådt i kraft 1. september 2020
- Påbud kan understøttes af tilbud om dialog og vejledning trådt i kraft 23. september 2020
- Gebyrbelagt skærpet tilsyn 1. september 2020

Kompetencepåbud

Med arbejdsmiljøaftalen skal et rådgivningspåbud ændres til et kompetencepåbud, så der i højere grad tages højde for arbejdspladsernes forskellige behov.

Ordningen med kompetencepåbud trådte i kraft den 1. april 2021.

- Virksomheder får ved kompetencepåbud mulighed for at:
 - 1) Opbygge og anvende virksomhedens egne kompetencer. Arbejdstilsynet skal godkende virksomhedens plan for at opbygge og anvende kompetencer
 - 2) Inddrage en intern autoriseret rådgivningsvirksomhed
 - 3) Inddrage en ekstern autoriseret rådgivningsvirksomhed. Denne mulighed havde virksomhederne også ved et rådgivningspåbud.
- Arbejdstilsynet udarbejder vejledningsmateriale, så det bliver nemt for virksomhederne at gøre brug af ordningen
- Arbejdsmiljørådet (AMR) er hørt og har tilsluttet sig en enig indstilling fra regeludvalg under AMR om bekendtgørelse om kompetencepåbud.

Ordningen med kompetencepåbud evalueres i 2023

Aftaleforløb

Aftaler om spredning

- Virksomheden forpligter sig til at løse et arbejdsmiljøproblem, som ellers ville have udløst et påbud. Problemet skal løses der, hvor problemet er konstateret og på andre arbejdssteder efter virksomhedens eget valg.

Aftaler ved mistanke

- Virksomheden forpligter sig til at løse et arbejdsmiljøproblem, selvom det ikke er afdækket, om der er tale om en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Ved begge former for aftale forpligter Arbejdstilsynet sig til at give vejledning, så virksomheden kan arbejde med løsningen af problemet.

Der er endnu ikke tilbudt mange aftaler med spredning. Det er derfor et opmærksomhedspunkt for AT, om potentialet for at tilbyde aftaler med spredning i tilstrækkelig grad udnyttes.

Status for Aftaleforløb – pr. 2. marts 2021

Status	Spredning	Mistanke	I alt
Tilbudte aftale forløb, der endnu ikke er indgåede eller afviste	4	150	154
Indgåede igangværende aftaler	5	252	257
Ikke-accepterede aftaler	10	85	95
Afsluttede aftale forløb	0	6	6
SUM, antal tilbudte aftaleforløb	19	493	512

Status for initiativet med tilbud om dialog og vejledning

- Arbejdspladser, der får et påbud eller strakspåbud om en materiel overtrædelse af arbejdsmiljøloven, har siden 23. september kunnet få tilbudt supplerende dialog og vejledning.
- Initiativet implementeres som et **lodtrækningsforsøg** for at undersøge effekten. Virksomhederne udvælges tilfældigt til indsatsgrupper, som får tilbud, samt en kontrolgruppe, som ikke får tilbud om supplerende dialog og vejledning.
- Arbejdstilsynets tilsynsførende oplever, at virksomhederne får et **positivt udbytte** af dialog- og vejledningsmøderne. Færre end forventet takker "ja" til tilbuddet, hvilket betyder, at færre virksomheder får den ekstra hjælp til deres arbejdsmiljøarbejde.
- Arbejdstilsynet har fokus på gennemføre tiltag for, at få flere til at tage imod tilbuddet.

Gebyr for skærpet tilsyn

- Ordningen indebærer, at virksomheder, der på et tilsyn får et forbud mod at fortsætte arbejdet, bliver udtaget til et skærpet tilsyn, hvor Arbejdstilsynet følger op på forholdene på arbejdsstedet.
- Arbejdstilsynet opkræver et gebyr for det skærpede tilsyn. Gebyret udgør foreløbigt 10.000 kr.
- Arbejdstilsynet har i perioden 1. september 2020 til og med den 8. marts 2021 opkrævet 155 gebyrer fordelt på 346 forbud.

Ny risikomodel

Det følger af arbejdsmiljøaftalen, at der skal "udvikles en forbedret risikomodel, som kan føre til en mere præcis udvælgelse af arbejdspladser til tilsyn..."

Version 1 af den nye risikomodel er udviklet og i drift (marts 2021)

Den nye risikomodel udtager i højere grad end den tidligere indeksmodel de virksomheder til tilsyn, som har størst risiko for arbejdsmiljøproblemer

- Risikomodellen udtager danske virksomheder til grundtilsyn
- Modellen finder mønstre i virksomheds- og tilsynsdata (machine learning)
- Det forberedende arbejde har vist en bedre træfsikkerhed i forhold til tidligere metoder til udtag til tilsyn

Risikomodellen bliver løbende forbedret i senere versioner

Fokus i implementeringen de kommende år

AMO-udvalget

- Udvalgets anbefalinger forventes færdige i 2. halvår 2021, hvilket skal bidrage til en samlet bekendtgørelse om systematisk arbejdsmiljøarbejde

Regler for børn og unge

- Implementering af Arbejdsmiljørådets ændringsforslag forventes at træde i kraft senest 1. juli 2021

Arbejdsmiljøovervågning

- Udvikling af nyt spørgeskema til virksomheder, udarbejdelse af indeks til opfølgning på arbejdsmiljømål, muligheder for ad hoc dataindsamlinger, analyser baseret på indsamlede data

Brancherettede og koordinerede indsatser

- Forligskredsen skal i efteråret 2021 godkende brancheindsatserne for 2022

Løbende forbedring af risikomodellen

- Arbejdstilsynet vil fortsætte med at forbedre risikomodellen.

Evalueringer

- Fokus på effekt og anvendelsesorienteret viden, der kan bidrage til justering og nyudvikling af indsatser. Opnås gennem vidensopsamlinger, forsøg og virkningsevalueringer

Indhente og udbrede erfaringer om uddannelse i psykisk arbejdsmiljø

- Arbejdet påbegyndes, når OK21 er afsluttet

Øvrige indsatser, herunder fortsat regeludvikling og kommunikation